

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 16 april 1942 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, m. m.

Genom en den 13 mars 1942 dagtecknad proposition, nr 183, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd.

Härigenom förordnas, att lagen den 21 juni 1940 om skyldighet att bortföra varuförråd, vilken jämlikt lag den 30 maj 1941 (nr 313) gäller till och med den 30 juni 1942, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1943.

2) L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 647) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål.

Härigenom förordnas, att lagen den 21 juni 1940 med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål, vilken jämlikt lag den 30 maj 1941 (nr 314) gäller till och med den 30 juni 1942, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1943.

Den 21 juni 1940 utfärdades *dels* lag (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, *dels ock* lag (nr 647) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål. Båda lagarna gälla — enligt lagar den 30 maj 1941, nr 313 och nr 314 — till och med den 30 juni 1942.

Lagen om skyldighet att bortföra varuförråd har tillkommit för att möjliggöra bortförande tvångsvis av varuförråd i enskild ägo i sådant fall, där bortförandet finnes erforderligt till förhindrande av att förrådet i händelse av krig genom fiendens åtgöranden förstöres eller eljest går förlorat samt bortförandet icke kan förväntas komma till stånd på frivillighetens väg. Föreskrift om bortförande meddelas av Kungl. Maj:t eller den Kungl. Maj:t därtill bemyndigat. I enahanda ordning må föreskrift meddelas, att viss vara eller särskilt parti av sådan vara ej må föras till visst område av riket eller ock må föras till visst område av riket allenast efter tillstånd. För att lagens materiella bestämmelser skola träda i tillämpning erfordras, enligt 1 §, särskilt förordnande därom. Sådant förordnande må meddelas vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden. Förordnande meddelas av Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke, dock att, när riksdagen ej är samlad, provisoriskt förordnande må meddelas av Kungl. Maj:t ensam. Sedan 1940 års lagtima riksdag enligt skrivelse nr 382 lämnat samtycke i förenämnda hänseende, har Kungl. Maj:t genom kungörelse den 21 juni 1940, nr 646, förordnat, att lagens bestämmelser tills vidare skola äga tillämpning, varjämte Kungl. Maj:t samma dag, med stöd av i lagen lämnat bemyndigande, utfärdat förordning (nr 648) med närmare bestämmelser angående tillämpning av lagen.

Lagen med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spannmål har till syfte att möjliggöra att förråd av spannmål, som är pantförskrivet enligt lagen om viss panträtt i spannmål, må kunna bortföras utan att därigenom panthavarens rätt äventyras.

Föredragande departementschefen, statsrådet Bergquist, har i propositionen anfört:

»Föreskrift om bortförande av varuförråd i den av lagen anvisade ordningen har hittills icke meddelats. Under rådande förhållanden föreligger emellertid alltjämt behov av en lagstiftning, enligt vilken varuförråd, då så med hänsyn till läget finnes påkallat, kunna tvångsvis bortföras. Giltighetstiden för lagen om skyldighet att bortföra varuförråd torde därför böra förlängas, förslagsvis till och med den 30 juni 1943. I samband härmed torde även lagen med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spannmål böra förlängas, likaledes till och med den 30 juni 1943.»

Utskottet har vid sin granskning av de genom propositionen framlagda förslagen icke funnit anledning till erinran mot desamma. Utskottet får alltså hemställa, *Utskottet.*

att förevarande proposition måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 16 april 1942.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman, Linder**, *Löfvander, Olof Carlsson, Sten, Beck-Friis* och *Näslund*;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren*, fröken *Andersson*, herrar *Olovson* i Västerås, *Hallagård, Hermansson, Holm, fru Johansson** och herr *Lundgren*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.